

Themajaar 'Ode aan het Nederlandse Landschap' officieel gelanceerd

08-10-2020 12:28

Ode aan het Landschap is de eerste in een nieuwe opzet van de themajaren zoals die al langer worden georganiseerd door het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC), in samenwerking met meerdere, wisselende, partners. Was tot nu toe vooral het doel het aantrekken en spreiden van zoveel mogelijk (inter)nationale toeristen, vanaf volgend jaar ligt de nadruk van de themajaren, naast spreading van bezoek, op een maatschappelijke opgave - in 2021 meer kennis, aandacht en waardering genereren voor het Nederlandse landschap.

Landschapsbeleving staat centraal

Tijdens de openingspresentatie werd duidelijk waarop de focus wordt gelegd. Dat is de rol die het landschap heeft gespeeld in de geschiedenis van Nederland en de manier waarop de Nederlanders in de loop van de historie het landschap naar hun hand hebben gezet. Het gaat in de presentaties vooral om natuurbeleving in het landschap; maar ook in musea. Anja Brands van de Nationale Parken legt uit waarom het Nederlandse Landschap kansen biedt om Nederland internationaal te profileren: "De variatie in landschappen op zo'n klein stukje grond is in Nederland ongekend. Niet alleen de kust- en landlocaties zijn totaal verschillend. In Nederland heeft de mens ook veel invloed gehad op het landschap. Denk bijvoorbeeld maar een de polders die door mensenhanden zijn gecreëerd." Andere partners noemen ook nog de rol van het water die het

Nederlandse landschap haar karakter heeft gegeven zoals De Maas in Limburg, de lange kustlijn van Noord-Holland of de strijd tegen het water in Friesland.

Kunst, musea en landschappen krijgen volop aandacht

Elke partner van het themajaar heeft plannen klaarliggen om het themajaar vorm te geven. Vooral landschappen, musea en kunstenaars krijgen daarin een centrale rol. Het activiteitenprogramma wordt gedomineerd door exposities, kunstprojecten en excursies. Commerciële partijen zijn niet direct betrokken bij het themajaar. In een eerder interview gaf het NBTC al aan: "Organisaties die geen partner zijn, kunnen het thema wel omarmen. Bij voorgaande themajaren zagen we dat veel ondernemers inspelen op het thema. Restaurants die themamenu's aanbieden of winkeliers die een speciale actie hebben gelieerd aan het thema. Dit moedigen we alleen maar aan."

Zie ook: [Ode aan het Nederlandse Landschap gaat van start met 7 partijen \(jul 2020\)](#)

De Achterhoek

De Achterhoek kent een grote diversiteit aan landschappen op een relatief klein oppervlak. Meanderende beken en rivieren, veenmoerrassen, een afwisselend heuvellandschap, een grote diversiteit aan bosgebieden en uiteenlopende natuurgebieden geven de streek een bijzonder karakter. Het samenspel tussen mens en natuur ziet de bezoeker overal terug en het vertelt de verhalen over het leven van toen en nu. Het landschap laat zich omschrijven als een coulisselandschap, met 'na elke bocht een nieuw decor'.

*Op meerdere locaties worden door street-art-kunstenaars werk aangebracht op in het oog springende agrarische locaties, onder meer op grote silo's: de Silo-Art-Tour belooft een uitzonderlijke route te worden.

*De internationale kunstroute IJsselbiënnale verbindt tussen 18 juni en 19 september 26 kunstenaars uit binnen- en buitenland langs de rivier vanaf Doesburg, via Zutphen naar Zwolle. Zij laten zich inspireren door één thema: de impact van klimaatverandering op het landschap.

Flevoland

*Flevoland bezit een opmerkelijke collectie landschapskunstwerken, waaronder Observatorium van Robert Morris, De Groene Kathedraal van Marinus Boezem en Riff, PD#18245 van Bob Gramsma. Het nieuwe boek Land Art Live, De Flevoland Collectie verbindt ze voor de eerste keer.

*Tussen 20 juni en 19 september organiseert Schokland een groot cultureel seizoen onder de titel 'Zomer op Schokland' met als thema's poëzie en een internationale kunstroute.

Friesland

*De Waddenzee (UNESCO Werelderfgoed) is in september 2021 de achtergrond van de Peter Grimes, operaspektakel op het wad. Achter de dijk bij Paesens-Moddergat spelen 150 figuranten, acteurs en zangers het verhaal van visser Peter Grimes. Een zinderende opera met een waanzinnig decor toont het leven in een kleine vissersgemeenschap.

*In het Noorden van Friesland en op Terschelling zijn de enige twee Dark Sky Parken in Nederland te vinden.

Gebieden waar lichtvervuiling tot een minimum wordt beperkt. Deze natuurgebieden zijn door de International Dark Sky Association officieel aangewezen als Dark Sky Park. Om de nevel van de Melkweg te zien (of zelfs het Noorderlicht) organiseert de provincie Friesland in 2021 een heel scala aan bijzondere activiteiten.

Hollandse Waterlinies

*Nog nooit eerder vertoond: We sluiten de Linies. In de avond en nacht van 10-11 september wordt, samen met de waterschappen en Rijkswaterstaat, de werking en betekenis van heel veel waterwerken over de totale lengte van de Hollandse Waterlinies getoond. Met vertellers en lichtprojecties komt het verhaal van het water in het verleden en de toekomst tot leven. Op veel van de bijna 100 forten is dat hele weekend een publieksprogramma waarin ook het geheim van het water en de waterwerken centraal staat.

*Diverse fortensafari's staan op het programma waarbij de boswachter de bezoekers meeneemt op ontdekkingsstocht langs bijzondere flora en fauna op en om de forten. De 19de -eeuwse forten waren jarenlang afgesloten en versholten eilandjes waardoor er lokaal een grote biodiversiteit in flora en fauna is ontstaan.

Limburg

*In de tentoonstelling Machtige Maas laat Servé Hermans, artistiek leider van Toneelgroep Maastricht en curator van de tentoonstelling, vier gezichten zien van de rivier: muze, monster, moordenaar en moeder. Een romantisch gezicht, 'muze', met prachtige geschilderde landschappen. Het gezicht van de overstromingen, 'monster', waarin bezoekers een ondergelopen Limburg binnenwandelen. De Maas als 'moordenaar', met aandacht voor vervuiling en rondrijvend plastic. En 'Moeder Maas', omdat de Maas ook beschermt en bewaart.

*De zuidelijke provincie organiseert twee dagen (27-28 maart) een grote Maas-clean up: met 5.000 vrijwilligers wordt al het zwerfafval in en rond de rivier opgeruimd.

*Een groep kunstenaars, componisten en regisseurs werken in IJtteren samen aan de Grensmaasopera: een enorm luchtspektakel met de werkhaven, de verwerkingsinstallaties en de imposante depots van zand en grind als decor.

Nationale Parken

De Nationale Parken zijn 'de Rembrandts van de Nederlandse natuur'- maar veel te weinig Nederlanders kennen ze. Er zijn er 21, verdeeld over het hele land, en in 2021 worden er vijf in de spotlight gezet: Waddenzee Unesco Werelderfgoed, Nationaal Park NLDelta, Nationaal Park Nieuw Land, Nationaal Park Oosterschelde en Nationaal Park Sallandse Heuvelrug. Het hele jaar door vinden daar bijzondere excursies en belevenistochten plaats.

*Meesterwerk Nederlands landschap neemt de bezoeker mee naar zes Nationale Parken waar natuurlijke karakteristieken van het deltalandschap nog goed te zien zijn, én waar de mens de natuur helpt om weer ruimte in te nemen. In Kasteel Groeneveld (NP Utrechtse Heuvelrug) is de centrale tentoonstelling waar werk van hedendaagse landschapsfotografen wordt tentoongesteld. In zes Nationale Parken zijn daarnaast tentoonstellingen te zien met telkens één iconisch kunstwerk in de hoofdrol, waarbij de bezoeker het landschap met behulp van een app kan verkennen. Ook vinden op deze plekken speciale excursies, debatten en muziek- en kunstactiviteiten plaats.

Noord-Holland

*Genootschap van 21 fluisterende molens: Nog steeds staan 160 historische molens verspreid over het Noord-Hollandse landschap. De komst van de molens zijn onlosmakelijk verbonden met de ontwikkeling van dat landschap. In 2021 gaan 21 molens fluisteren, iedere molen vertelt zijn eigen verhaal over het veranderende landschap waar hij in staat. Over persoonlijke geschiedenissen en grote transformaties. Eind maart is het startritueel; de molens zijn verlicht en brengen een speciale muzikale ode

*Door het Oog van de Meester: In 1980 begon Ruud van de Wint (1952-1980) het Kunstpark de Nollen, schilderijen, beelden en bouwsels in samenhang met het duinlandschap. Een 'landschap van de verbeelding', dat de blik op de werkelijkheid scherpt. Wat begon als een artistiek experiment in een verwaarloosd binnenduingedijde, groeide uit tot een 'totaalkunstwerk'. In 2021 is, naast een bezoek aan het gerestaureerde Kunstpark de Nollen, een overzichtstentoonstelling te zien van zijn werk en leven in het Alkmaars Museum, en een verhalende route over Van de Wint's kunstwerken in het Noord-Hollandse landschap.

Meer informatie: www.holland.com/be_nl/toerisme/reisinspiratie/ode-aan-het-landschap.htm

Walter Jonker